

Utlåtande 2017:266 RIV (Dnr 171-803/2017)

Reviderade riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid i Stockholms stad

Ersätter Riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid (Dnr 321-1360/2014)

Ändrade reglementen för stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden

Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 2 oktober 2017

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid i Stockholms stad (barnomsorg, förskola, fritidshem) fastställs enligt bilaga 2 till utlåtandet.
2. Tidigare riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid (dnr 321-1360/2014) upphör därmed att gälla.
3. Ändringar i reglementen för utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna, bilaga 3-4 till utlåtandet, godkänns.
4. Som svar på kommunfullmäktiges minoritetsåterremiss hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Olle Burell anför följande.

Ärendet

Utbildningsnämnden har utifrån uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2017 reviderat stadens riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid i enlighet med stadens nya ersättningsmodell för verksamheten. Revideringen av riktlinjerna innehåller ett flertal förtydliganden, så som utbildningsnämndens ansvar som administrativ förvaltning av verksamheten, stadsdelsnämndernas och utbildningsnämndens ansvar som utförare av verksamheten samt ansvar att samverka för bästa möjliga omsorgsverksamhet, förutsättningarna för fristående utförare att bedriva verksamhet och få bidrag för verksamheten, inriktningen om hur verksamheten ska bedrivas och vilka lokala förutsättningar som måste ges till verksamheten.

Utifrån uppdrag av kommunfullmäktige i budget 2017 beslutade utbildningsnämnden den 6 april 2017 att överlämna nämndens förslag till reviderade riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad. Kommunfullmäktige beslutade den 2 oktober 2017 om en minoritetsåterremiss med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas reservation i kommunstyrelsen. I reservationen till kommunstyrelsen anfördes att behov finns för en vidare beredning av ärendet att revidera riktlinjerna för omsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad för att det ska bli möjligt för föräldrar att välja omsorg i hemmet om det passar deras barn bäst.

Riktlinjerna för omsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad (barnomsorg, förskola, fritidshem) innebär att reglementena för utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna behöver justeras. Förslag till justerade reglementen är bilagda till utlåtandet, bilaga 3 och 4.

Beredning efter återremiss

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret lyfter fram att möjligheten till omsorg i hemmet finns kvar enligt förslaget till reviderade riktlinjer och bedöms utifrån de behov det enskilda barnet har.

Beredning före återremiss

Ärendet har beretts av utbildningsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens

stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skarpnäckes stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Älvsjö stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Friskolornas riksförbund, Kommunal, Lärarförbundet Stockholm, Pysslingen och SEFIF. Friskolornas riksförbund och Pysslingen har inte inkommit med något svar på remissen.

Stadsledningskontoret är i huvudsak positivt till förslaget som de menar bidrar till en ökad likvärdighet i bedömning och hantering av omsorg på obekvämt arbetstid.

Bromma stadsdelsnämnd är i huvudsak positivt till förslagen, som de menar bidrar till en ökad likvärdighet, och anser att verksamheten ska erbjudas i befintliga och ändamålsenliga lokaler nära kommunikationer och med utbildad personal.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att det bör förtydligas vad god pedagogisk verksamhet på obekvämt arbetstid innebär, men har i övrigt inga synpunkter på förslaget.

Farsta stadsdelsnämnd ställer sig i huvudsak bakom förslaget men invänder mot att hänsyn ska tas till närhet till hemmet, då det finns en mållkonflikt med kravet att stadsdelsnämnderna ska skapa gemensamma verksamheter på strategiska platser för att underlätta planering och bemanning.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd anser att förslaget säkerställer att verksamheten blir trygg och säker för såväl barn som medarbetare samt att det är positivt att stadsdelsnämnden kompenseras ekonomiskt för bemanningen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd är i huvudsak positiv till förslagen, som de menar bidrar till en ökad likvärdighet, och anser att verksamheten ska erbjudas i befintliga och ändamålsenliga lokaler nära kommunikationer och med utbildad personal.

Kungsholmens stadsdelsnämnd är positiv till förslagen kring bemanning, handläggning, placering och maxtaxa, men önskar ett förtydligande av vad som menas med ”så nära hemmet som möjligt” när det gäller var den kvälls- och nattöppna förskolan ska vara belägen.

Norrmalms stadsdelsnämnd är positiv till förslaget som bidrar till ökad likvärdighet.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd är i huvudsak positiv till förslaget som bidrar till likvärdiga förutsättningar. Nämnden finner det särskilt positivt att omsorgen endast ska erbjudas i befintliga pedagogiska verksamheter då detta ökar förutsättningarna för arbetsgivar- och verksamhetsansvar.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd instämmer i stort med förslaget och delar synen att nämnderna ska sträva efter att skapa gemensamma verksamheter på strategiska platser i staden för att underlätta planering och bemanning.

Skärholmens stadsdelsnämnd ser överlag positivt på de reviderade riktlinjerna då de kommer att skapa en likvärdighet i staden gällande bedömningen av omsorg på obekväma arbetstid.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ser positivt på förslaget till de reviderade riktlinjerna eftersom de kommer att skapa en likvärdighet i staden gällande bedömningen av omsorg på obekväma arbetstid.

Södermalms stadsdelsnämnd är till största del positiv till förslaget men anser att riktlinjerna är otydliga gällande prioritering mellan att skapa gemensamma verksamheter på strategiska platser i staden eller att erbjuda en plats nära hemmet.

Älvsjö stadsdelsnämnd ställer sig positiv till förslaget.

Östermalms stadsdelsnämnd stödjer förslaget och lyfter att verksamhet som bedrivs i för ändamålet anpassade lokaler och med personal som har rätt kompetens för uppdraget möjliggör kontinuitet och ekonomisk bärighet i verksamheten, och därigenom trygghet för varje barn.

Kommunal är i huvudsak positiv till förslaget och vill framföra vikten av att lokalerna är ändamålsenliga för verksamheten och bemanningen består av minst två personal, varav minst en är utbildad barnskötare.

Läraryrket Stockholm väljer att inte ta ställning i sakfrågan men poängterar att medarbetare i verksamheten ska ha de förutsättningar och villkor som krävs för att kunna bedriva ett gott arbete och ensamarbete är aldrig av godo.

SEFIF tillstyrker förslaget och anser att barnomsorg utanför ramtiden alltid måste ske utifrån varje barns enskilda behov varpå en grundlig barnkonsekvensanalys för varje enskilt fall är nödvändig.

Mina synpunkter efter minoritetsåterremiss

Kommunfullmäktige beslutade den 2 oktober 2017 att återremittera ärendet.

I återremissen anføres att riktlinjerna ändras så att föräldrar nu tvingas välja mellan att lämna in sina små barn på förskolan hela dygn eller att säga upp sig från arbetet, istället för att beviljas omsorg i hemmet ett par kvällstimmar.

Denna uppfattning delar varken stadsledningskontoret eller jag.

Jag har hela tiden varit tydlig med att inga barn ska behöva väckas när de somnat för att transporteras hem och inga barn ska i onödan gå miste om att sova under samma tak som sina föräldrar. I varje enskilt fall görs en

individuell bedömning. De barn som har särskilda behov har med de reviderade riktlinjerna fortfarande möjlighet till omsorg i hemmet.

Under hösten har utbildningsförvaltningen tagit fram ändrade bedömningskriterier för rätt till omsorg på obekväm arbetstid i hemmet. Bedömningskriterierna innebär att arbetstidsförläggning kan vara ett särskilt skäl till att få omsorgen i hemmet. Detta innebär att de vårdnadshavare som arbetar obekväm arbetstid, men inte hela eller större delen av natten, kan få omsorgen i hemmet.

Utbildningsförvaltningen har informerat de vårdnadshavare som är berörda av de ändrade bedömningskriterierna att de har möjlighet att få sina beslut omprövade och därmed möjlighet att återgå till att ha omsorg i hemmet under sena kvällar. Av de 25 ansökningar om omprövning som har kommit in till idag har samtliga fått beslut om omsorg i hemmet.

Mina synpunkter före minoritetsåterremiss

Alla barn i Stockholm har rätt till en trygg uppväxt och en bra förskola nära hemmet. Förskolans verksamhet ska vara tillgänglig, ha hög kvalitet och lägga grunden för ett livslångt lärande för alla Stockholms barn. Förskolan ska skapa trygghet för såväl barn som föräldrar.

Stadsledningskontoret föreslår i sitt remissvar att riktlinjerna förtydligas i enlighet med redan etablerade arbetsätt. Dessa förtydliganden har inarbetats i utbildningsnämndens och stadsdelsnämndernas reglementen.

För ett modernt arbetsliv är det viktigt att förskolorna är tillgängliga för barn under de tider då vårdnadshavarna arbetar. Staden ska tillgodose behovet av barnomsorg på obekväm arbetstid. Stadens tidigare ersättningsmodell för barnomsorg på obekväm arbetstid har ersatts med en ny modell för att ytterligare säkerställa kvaliteten i verksamheten. Nu uppdateras stadens riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid i enlighet med den nya ersättningsmodellen för verksamheten.

De nya riktlinjerna innehåller krav på att det alltid ska vara minst två personer som arbetar i verksamhet på obekväm arbetstid och att verksamheten i huvudsak ska vara i en förskole- eller skollokal och inte i hemmet. Det är för att säkra barnsäkerheten och arbetsmiljön för personalen. Lokalerna är dessutom anpassade för ändamålet, med bra möjligheter till aktiviteter, mat, vila och sömn. En lokalbaserad verksamhet med flera barn inskrivna ger också möjligheter till en mer pedagogisk gruppverksamhet där barnen får möta andra barn. Dessutom möjliggörs bättre kontroll och uppföljning.

I de fall det finns särskilda skäl kan barnomsorg i hemmet beviljas. Det görs alltid en individuell prövning av varje ansökan inför beslut. Det är självklart att barn med särskilda behov ska få omsorg i hemmet.

Att handläggningen nu sker centralt, för både kommunala och fristående verksamheter, skapar större likvärdighet vid bedömningar av ansökningar och beslut.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid
3. Reglemente för utbildningsnämnden
4. Reglemente för stadsdelsnämnderna

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Förslag till beslut godkänns delvis.
2. Tydliggöra att de vårdnadshavare som anser sig ha behovet, kan få barnomsorg på obekvämt arbetstid i hemmet.
3. Därutöver anför följande.

Vi anser att föräldrar och barn som har behov av barnomsorg på kvällar, helger och nätter ska kunna få en omsorg som ger trygghet för barnen. Vi avstyrkte därmed majoritetens förändring som innebär att även barnomsorg på obekvämt arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett rätt stort ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet istället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Majoritetens förändring ledde till protestester från föräldrar mot vad som för många omöjliggjorde att få ihop familjeliv och arbetsliv. Nu har majoriteten tvingats backa genom att ansvarigt borgarråd skriver att utbildningsförvaltningen har tagit fram ändrade bedömningskriterier för rätt till omsorg på obekvämt arbetstid i hemmet. Bedömningskriterierna ska innebära att arbetstidsförläggning kan vara ett särskilt skäl till att få omsorgen i hemmet, men tyvärr lämnar hanteringen av ärendet mycket att önska.

Vi bedömer att det inte är nog att ändra bedömningskriterierna utan att ändra också i riktlinjerna för stödet. Det måste klargöras att de föräldrar och barn som har behov av omsorg på obekväm arbetstid kan få den omsorgen i barnets trygga hemmiljö.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid i Stockholms stad (barnomsorg, förskola, fritidshem) fastställs enligt bilaga 2 till utlåtandet.
2. Tidigare riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid (dnr 321-1360/2014) upphör därmed att gälla.
3. Ändringar i reglementen för utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna, bilaga 3-4 till utlåtandet, godkänns.

Stockholm den 13 december 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
K A R I N W A N N G Å R D

Olle Burell

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Cecilia Brinck, Dennis Wedin, Jonas Nilsson och Lars Jilmstad (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

I 25 kap. 5 § skollagen (2010:800) anges att kommuner ska sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete och familjens situation i övrigt.

En huvudman ska ansvara för att verksamheten uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter som är tillämpliga för verksamheten (25 kap. 6 och 7 §§ skollagen).

För att skapa en likvärdighet och förbättra omsorgen på obekvämt arbetstid beslutade kommunfullmäktige i oktober 2015 om övergripande riktlinjer. De viktigaste regleringarna i de riktlinjer som antogs innebar:

- att även elever inskrivna i ”fritidsklubb”, det vill säga elever från 10 år till och med vårterminen då eleven fyller 13 år, inkluderas i verksamhetsformen
- att barn och elever som inte var inskrivna på förskola eller fritidshem har möjlighet att söka omsorgen
- att omsorg på obekvämt arbetstid i första hand ska ges i befintliga verksamhetslokaler
- att omsorg i hemmet endast ska erbjudas på grund av särskilda skäl
- att nämnderna ska samverka för att skapa ett utbud av verksamheter som är anpassade efter efterfrågan.

För att ytterligare utveckla och förbättra stadens omsorg på obekvämt arbetstid beslutade kommunfullmäktige i oktober 2015 att kommunstyrelsen skulle se över stadens ersättningsmodell för omsorg på obekvämt arbetstid och föreslå eventuella förändringar till kommunfullmäktiges budget för 2017. Ett viktigt skäl till detta var att ersättningsystemet inte var kostnadsneutralt mellan fristående anordnare och egen regi. Kostnaderna för omsorg på obekvämt arbetstid hade också ökat bland annat beroende på att staden inte hade någon fastställd ersättningsmodell. Det innebar att fristående utförare fick ersättning utifrån deras faktiska kostnader för att tillhandahålla omsorgen.

Under år 2016 utredde kommunstyrelsen en ny ersättningsmodell för omsorg på obekvämt arbetstid och föreslog en prismodell där kostnaden för verksamheten gentemot utförarna fastslås i en fast prismodell med ersättning per timme som är lika oavsett regiform.

Kommunfullmäktige antog den nya ersättningsmodellen i november 2016 i samband med beslut om budget för 2017. Beslutet innebar också att

utbildningsnämnden fick ansvaret för ansökningar och bedömningar av omsorg på obekvämt arbetstid från och med den 1 januari 2017.

Verksamhetens totala kostnader ska finansieras via ett årligt anslag till utbildningsnämnden och inte som tidigare inom ramen för förskole- och fritidshemsschablonen eller den socioekonomiska ersättningen. Vidare innebär beslutet att föräldraavgiften för omsorg på obekvämt arbetstid ska utgå från maxtaxans högsta avgiftsnivå för heltid i förskoleverksamhet.

Kommunfullmäktiges beslut om en ny ersättningsmodell innebär att omsorg på obekvämt arbetstid huvudsakligen ska erbjudas i befintliga verksamhetslokaler med en grundbemanning på minst två personal. Nämnderna ska sträva efter att skapa gemensamma verksamheter på strategiska platser i staden för att underlätta planering och bemanning.

I dagsläget är det cirka 180 förskole- och fritidshemsbarn som får barnomsorg på obekvämt arbetstid. Deras scheman och vistelsetider är oregelbundna. Därför måste stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden sträva efter att skapa gemensamma verksamheter på strategiska platser i staden för att underlätta planering och bemanning.

Utbildningsnämnden är tillsynsmyndighet för omsorg på obekvämt arbetstid som bedrivs i enskild regi.

Riktlinjerna för omsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad (barnomsorg, förskola, fritidshem) innebär att reglementena för utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna behöver justeras. Förslag till justerade reglementen är bilagda till utlåtandet, bilaga 3 och 4.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 6 april 2017 att godkänna förvaltningens förslag till reviderade riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad med följande kompletteringar:

att en ny punkt 4.10 läggs till i riktlinjerna med följande lydelse: ”Vid handläggningen av plats för barnomsorg på obekvämt arbetstid ska hänsyn tas till att platsen ska vara belägen så nära hemmet som möjligt om inte andra önskemål finns från vårdnadshavaren/vårdnadshavarna.”

att punkten 2.5 ändras till följande lydelse: ”Vid gemensam vårdnad är utgångspunkten ett gemensamt ansvar för barnet. I de fall vårdnadshavaren/vårdnadshavarna inte kan ge omsorg om barnet/barnen behöver den sökande undersöka möjligheten att få hjälp av annan släkting.”

Utbildningsnämnden överlämnar dem till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Markus Nordström m.fl. (alla M) till förmån för förvaltningens förslag.

Reservation anfördes av Lotta Edholm m.fl. (alla L) och John Kåberg (C), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Christian Carlsson (KD) som hänvisade till reservationen från Lotta Edholm m.fl. (alla L) och John Kåberg (C).

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 16 mars 2017 har i huvudsak följande lydelse.

De reviderade riktlinjerna har tagits fram utifrån den nya ersättningsmodell som antagits och de förändringar som gjordes i samband med detta..

Förslaget till reviderade riktlinjer innehåller förtydliganden gällande utbildningsnämndens ansvar för hanteringen av ansökningar och bedömning av ansökningar samt stadsdelsnämndernas ansvar för att placera och tillhandahålla omsorg på obekväm arbetstid för förskolebarn. För elever i fritidshem och fritidsklubb har utbildningsnämnden motsvarande ansvar att placera och tillhandahålla omsorg på obekväm arbetstid.

Därutöver har skrivningar om den nya ersättningsmodellen och föräldraavgifter lagts till i enlighet med kommunfullmäktiges beslut i budget för 2017.

I förslaget till reviderade riktlinjer framgår också att enskilda huvudmän som vill bedriva omsorg på obekväm arbetstid ansöker om detta hos utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen kommer under våren 2017 att ta fram riktlinjer för att fristående anordnare ska kunna ansöka om rätt till bidrag enligt skollagens 25 kapitel 16 §.

Konkreta förslag som skiljer sig mot dagens riktlinjer:

- En grundbemanning på minst två personal ska enligt stadens ersättningsmodell finnas vid omsorg på obekväm arbetstid.
- Avsteg från grundbemanningen kan göras för de barn som beviljas omsorg på obekväm arbetstid i hemmet.
- Verksamheten ska ha personal med en sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses.
- Utbildningsnämnden är ansvarig för att utreda och besluta om omsorg på obekväm arbetstid oavsett i vilken verksamhet barnet är inskrivet.
- Vårdnadshavare ansöker om omsorg på obekväm arbetstid via e-tjänsten Min omsorg.
- Det är den stadsdelsnämnd i vilken barnet är folkbokfört som ansvarar för

att placera barnet i verksamhet. För elever i grundskolan är det utbildningsnämnden som ansvarar för placering av barnet i verksamhet.

- Nämnderna ska sträva efter att skapa gemensamma verksamheter på strategiska platser i staden för att underlätta planering och bemanning.
- Om vårdnadshavare önskar placering dagtid på den förskola/fritidshem där de har sin omsorg på obekväm arbetstid kan avsteg från turordningen göras vid placering enligt gällande regler för intagning av plats.
- Föräldraavgiften för barn i omsorg på obekväm arbetstid utgår från samma avgiftsnivåer som maxtaxa för heltid i förskole- och fritidshemsverksamheten. Detta gäller oavsett hur många timmar barnet går i omsorg på obekväm arbetstid. Avgiften för omsorg på obekväm arbetstid omfattas av syskonrabatt enligt maxtaxan.
- För barn som har deltidsvistelse i förskola/pedagogisk omsorg dagtid och omsorg på obekväm arbetstid höjs föräldraavgiften till heltidsavgift.
- För barn som endast vistas i omsorg på obekväm arbetstid betalas heltidsavgift enligt maxtaxan.
- Efter ansökan och prövning får utbildningsnämnden lämna bidrag till enskilda huvudmän som vill bedriva omsorg på obekväm arbetstid om kommunen tillförsäkrats insyn i verksamheten (25 kap. 16 § skollagen).

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens förslag till reviderade riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid i Stockholms stad och överlämnar dem till kommunstyrelsen.

Beredning efter återremiss

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 oktober 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Syftet med revidering av riktlinjerna är att genomföra konsekvensändringar på grund av att ersättningsmodellen har ändrats och att riktlinjerna förtydligas för att verksamheten på bästa sätt ska uppnå verksamhetsområdesmål *1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor, 4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor* samt *4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.*

Stadsledningskontoret anser att revideringen av riktlinjerna innebär ett förtydligande om hur verksamheten organiseras både för barnen och medarbetare samt ger utförare av verksamhet större möjlighet att fullgöra sitt verksamhets- och arbetsgivaransvar. Ur ett barn- och arbetstagarrettsligt perspektiv stärker föreslagna

reviderade riktlinjer säkerhet för barn och personal samt tillgång till en pedagogisk miljö. Möjligheten till omsorg i hemmet finns kvar enligt förslaget till reviderade riktlinjer och bedöms utifrån de behov det enskilda barnet har.

Som svar på minoritetsåterremissen hänvisas till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Beredning före återremiss

Ärendet har beretts av utbildningsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Älvsjö stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Friskolornas riksförbund, Kommunal, Lärarförbundet Stockholm, Pysslingen och SEFIF. Friskolornas riksförbund och Pysslingen har inte inkommit med något svar på remissen.

Innehållsförteckning	Sid
Stadsledningskontoret	13
Bromma stadsdelsnämnd	16
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd	17
Farsta stadsdelsnämnd	17
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd	18
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	19
Kungsholmens stadsdelsnämnd	20
Norrmalms stadsdelsnämnd	21
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd	22
Skarpnäcks stadsdelsnämnd	23
Skärholmens stadsdelsnämnd	24
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd	24
Södermalms stadsdelsnämnd	25
Älvsjö stadsdelsnämnd	26
Östermalms stadsdelsnämnd	27
Kommunal	28
Lärarförbundet Stockholm	28
SEFIF	29

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 juni 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är positiv till en revidering av riktlinjerna så att de stämmer överens med stadens ersättningsmodell för omsorg på obekvämt arbetstid. Stadsledningskontoret ser emellertid behov av ytterligare förtydliganden i revideringen och föreslår i ärendet ett antal sådana förslag. Utgångspunkten är att riktlinjerna förtydligas för att verksamheten på bästa sätt ska uppnå verksamhetsområdesmålen *1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor, 4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor samt 4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.*

Stadsledningskontoret ser att det är viktigt att revideringen av riktlinjerna innebär ett förtydligande om hur verksamheten organiseras både för barnen och medarbetare samt ger utförare av verksamhet större möjlighet att fullgöra sitt arbetsgivar- och verksamhetsansvar. Ur ett barnperspektiv stärker de reviderade riktlinjerna säkerhet för barnen samt tillgång till en pedagogisk miljö. Om det, till exempel, i verksamheten sker olycks- eller sjukdomsfall är förutsättningarna för medarbetarna mer hanterbara än att verksamheten mer, som tidigare, utförs av en medarbetare i hemmet. Möjligheten till omsorg i hemmet finns kvar enligt förslaget till reviderade riktlinjer om särskilda skäl föreligger.

De reviderade riktlinjerna ska förtydliga olika ansvarsförhållanden mellan olika utförare av omsorg på obekvämt arbetstid. Riktlinjerna gäller såväl egen som fristående regi. Stadsledningskontoret anser att flera förtydliganden kring detta behövs.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag till ytterligare revidering ses nedan kursiv stil.

Punkt 1.2 föreslås förtydligas med att i texten ta bort ordet "ordinarie" eller att lägga till definition om vad "ordinarie verksamhet" är.

Punkt 2.1 föreslås punkt efter "..helger" på tredje raden och att i ny mening tydliggöra alla olika berörda verksamhetens ordinarie öppettider. Förslag på ny text under 2.1 *"2.1 Omsorg på obekvämt arbetstid är avsedd för barn och elever vars föräldrar/vårdnadshavare har sitt ordinarie arbete förlagt till tidig morgon, kvällar, nätter och helger. Förskoleverksamheten har ramöppettider 06.30-18.30, Fritidshem 06.30-18.30 och Fritidsklubb organiserar öppettider utifrån behov. Det kan antingen vara en ensamstående förälder med obekvämt arbetstid eller sammanboende föräldrar där båda arbetar på obekvämt arbetstid."*

Punkt 2.5 bör förtydligas i andra meningen. Stadsledningskontorets förslag till ny text andra meningen *"I de fall vårdnadshavaren/vårdnadshavarna inte har gemensam vårdnad och/eller bor på skilda håll bör den sökande undersöka möjligheten att få hjälp av den andra vårdnadshavaren eller annan närstående."*

Ny punkt 2.8 bör tillkomma med flyttad information om föräldraavgifter från rubrik 5. Rubrik 5 kan därmed tas bort. Stadsledningskontoret föreslår följande text om föräldraavgifter under punkt 2.8 med hänvisning till budget för vidare information så att kommunfullmäktige ej behöver uppdatera riktlinjerna varje år när avgifterna ändras. *”Föräldraavgiften för barn i omsorg på obekvämt arbetstid utgår från samma avgiftsnivåer som maxtaxa för heltid i förskoleverksamheten. Detta gäller oavsett hur många timmar barnet går i omsorg på obekvämt arbetstid och oavsett vem som är huvudman för verksamheten. Avgiften för omsorg på obekvämt arbetstid omfattas av syskonrabatt i enlighet med maxtaxan. Se för vidare information om avgiftsnivåerna i Stockholm stads budget, bilaga 07 – avgifter mm.”*

Rubrik 3 bör förtydligas med ny rubriksättning. Stadsledningskontorets förslag *”Villkor för att bedriva omsorg på obekvämt arbetstid – oavsett regiform”*.

Punkt 3.1 bör förtydligas ytterligare. Stadsledningskontorets förslag till text under punkten är *”Staden erbjuder omsorg på obekvämt arbetstid i lokalbaserad verksamhet, det vill säga befintlig pedagogisk lokal eller annan för ändamålet anpassad lokal (25 kap. 7§ skollagen). Lokalen ska vara trygg och säker för barn att vistas i, samt utformad och utrustad så att den möter det behov som verksamheten kräver. Lokalen ska erbjuda tillräckligt med utrymmen för barns aktiviteter, avkoppling och sovplatser med hänsyn till målgruppen.”*

Punkt 3.2 ska ändra hänvisning från 3.2 i mening till 3.1.

Punkt 3.3 bör förändras och förtydligas. Dels förändra så att hänvisning sker till budget och bilaga 06 *”Peng, schabloner och ersättningsnivåer samt volymer”* istället för till en bilaga till riktlinjerna som måste uppdateras varje budgetår i kommunfullmäktige. Dels förtydliga vikten av två medarbetare för både medarbetarnas arbetsmiljö och barnets pedagogiska miljö. Exempelvis om något händer med barnet är det för båda parter bättre med två vuxna som kan hantera situationen.

Stadsledningskontorets förslag är *”En grundbemanning på minst två medarbetare ska enligt stadens ersättningsmodell (se Stockholm stads budget, bilaga 06 – peng, schabloner och ersättningsnivåer samt volymer) finnas vid omsorg på obekvämt arbetstid för att säkerhetsställa barnets pedagogiska miljö och medarbetarnas arbetsmiljö.”*

Punkt 3.6 bör förtydligas. Stadsledningskontorets förslag är *”Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för en kvalitativ omsorg på obekvämt arbetstid samt för att underlätta planering och bemanning av verksamhet. Nämnderna ska sträva efter att skapa gemensamma verksamheter på strategiskt lämpliga platser i staden. Samverkan är extra betydelsefullt i de fall där familjer behöver omsorg för barn som är inskrivna i olika verksamhetsformer.”*

Punkt 3.7 bör flyttas till under rubrik *”4. Handläggningsrutiner och krav på dokumentation”* och punkt 4.12.

Rubrik 4 bör förtydligas med två underrubriker. Stadsledningskontoret föreslår en underrubrik, *”Vårdnadshavare/Förälder”*, som berör punkter 4.1-4.10 och en underrubrik, *”Huvudmän”*, som berör 4.11-4.15.

Punkt 4.1 bör förtydligas och utvecklas. Stadsledningskontoret föreslår *”Utbildningsnämnden ansvarar för att administrera och bedöma vårdnadshavares ansökningar till omsorg på obekvämt arbetstid för Stockholm stads alla verksamheter som bedriver omsorg på obekvämt arbetstid, oavsett regiform.”*

Punkt 4.6 bör förtydligas. Stadsledningskontoret föreslår följande förtydligande i första meningen *”Ansvar för att barnets schema följs ligger på utförare av verksamheten för obekvämt arbetstid.”*

Punkt 4.7 bör förtydligas i andra meningen. Stadsledningskontoret föreslår *”Barnet/eleven ska vid godkännande om plats erbjudas en plats senast tre månader efter att en komplett ansökan lämnats in.”*

Punkt 4.8 bör förtydligas vad gäller ansvar för att tillhandahålla plats i verksamhet på OB tid. Stadsledningskontoret föreslår följande nya formuleringar *”För barn i förskoleåldern ett till fem år är det stadsdelsnämnden i vilken barnet är folkbokfört som ansvarar för att tillhandahålla plats i omsorg på obekvämt arbetstid. För elever i grundskolan är det utbildningsnämnden som ansvarar för att tillhandahålla plats i omsorg på obekvämt arbetstid.”*

Ny punkt 4.10 bör tillkomma efter beslut i utbildningsnämnden som framgår av ärendets beslutssatser. Nämnden beslutade om att lägga till *”Vid handläggningen av plats för omsorg på obekvämt arbetstid ska hänsyn tas till att platsen ska vara belägen så nära hemmet som möjligt om inte andra önskemål finns från vårdnadshavaren/vårdnadshavarna.”*

Under föreslagen underrubrik ”Huvudmän” föreslår stadsledningskontoret nya punkter för att förtydliga riktlinjerna med handlägningsrutiner gentemot huvudmän, både egen och fristående regi.

Ny punkt 4.11 *Utbildningsnämnden ansvarar för tillståndsprovning av Stockholm stads utförare av omsorg på obekvämt arbetstid oavsett huvudman för verksamheten. I sin tillståndsprovning tar nämnden hänsyn till stadens behov av antal platser i omsorg på obekvämt arbetstid och stadens långsiktiga planering av omsorgen. I tillståndsprovningen tas även beslut om sökt verksamhets maximala antal omsorgsplatser. Antal platser får inte överskridas och önskar huvudmannen utöka antal platser ska en ansökan om förändring inkomma till utbildningsnämnden.*

Ny punkt 4.12 *Fristående huvudmän ansöker till utbildningsnämnden för tillståndsprovning av att bedriva omsorg på obekvämt arbetstid. Villkoren för att få bedriva verksamheten framgår under rubrik ”3 Villkor för att bedriva omsorg på obekvämt arbetstid – oavsett regiform”. I ansökan ska det framgå att nystartad verksamhet avser att uppfylla skollagens krav samt Stockholm stads riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid.*

Vid godkännande av en fristående verksamhet efter provning får utbildningsnämnden lämna bidrag till fristående huvudmän som vill bedriva omsorg på obekvämt arbetstid om kommunen tillförsäkrats insyn i verksamheten (25 kap. 16§ skollagen).

Ny punkt 4.13 *Utbildningsnämnden ska utöva tillsyn i godkända verksamheter utifrån stadens riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid oavsett huvudman.*

Innebörden av tillsyn är att utbildningsnämnden har rätt att på plats granska verksamheten och få tillträde till de lokaler som används för verksamheten. Huvudmannen är skyldig att till nämnden lämna de upplysningar, de handlingar och annat material som nämnden begär och som behövs för att nämnden ska kunna fullgöra sin tillsyn.

Uppmärksammas mindre allvarliga brister ger utbildningsnämnden huvudmannen ett uppdrag att avhjälpa dessa. Har huvudmannen inte avhjälpt bristerna inom den tid nämnden angivit kommer nämnden att avsluta huvudmannens rätt till bidrag för verksamheten. Rätten till bidrag upphör även om nämnden inte får insyn i verksamheten eller då insyn försvåras så att nämnden inte kan uppfylla sin tillsyn. Ett beslut om att avsluta en huvudmans rätt till bidrag går inte att överklaga i enlighet med skollagen.

Ny punkt 4.15 *Utförare av omsorg på obekvämt arbetstid, oavsett regiform, har ett uppföljningsansvar för att verksamheten ska hålla god kvalitet. Verksamheten ska även vara transparent så att föräldrar kan få insyn i verksamheten. Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot verksamheten.*

Rubrik 5. Föräldraavgifter med tillhörande punkt 5.1 föreslår stadsledningskontoret utgår och att information om föräldraavgifter istället tas upp som punkt 2.8 under rubrik 2 "Villkor för att bli erbjuden omsorg på obekvämt arbetstid."

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att Reviderade riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad (barnomsorg, förskola, fritidshem) fastställs med de förändringar som föreslås i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss angående reviderade riktlinjer för barnomsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad.

Reservation anfördes av Hanna Wistrand (L) och Jan Tigerström m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Ylva Skoogberg (C) och Kerstin Rossipal (KD), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 juni 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Bromma stadsdelsförvaltning ställer sig positiva till de reviderade riktlinjerna då det

ger en säkrare och tryggare miljö för barn och medarbetare. Det är svårt att garantera barnens säkerhet och säkra arbetsmiljön för de medarbetare som arbetar i andras hem.

Förslaget ökar till en likvärdig bedömning av ansökningar då det är en och samma instans som fattar besluten.

Ur ett barnperspektiv finns en viss oro kring att tiderna och ersättningen beviljas utifrån vårdnadshavarnas schema, vilket kan innebära en negativ påverkan på barnens dygnsrytm.

Då den ekonomiska ersättningen endast utgår för tjänster, behöver de ekonomiska förutsättningarna utvärderas för att se om det ryms inom budget.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 maj 2017 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen om reviderade riktlinjer för barnomsorg på obekvämlig arbetstid.

Särskilt uttalande gjordes av Gustav Johansson m.fl. (alla M) och Peter Backlund (L), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Christina Peterson (C), Claes Karlsson (KD) som hänvisade till det särskilda uttalandet från Moderaterna och Liberalerna.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

I de reviderade riktlinjerna under punkt 3.5 anges att verksamheten ska ha personal med en sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses.

För att det ska vara möjligt att följa upp riktlinjerna anser förvaltningen att det bör förtydligas vad god pedagogisk verksamhet på obekvämlig arbetstid innebär.

I övrigt har förvaltningen inga synpunkter på förslaget.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till reviderade riktlinjer för barnomsorg på obekvämlig arbetstid i Stockholms stad.

Särskilt uttalande gjordes av Lars Jilmstad m.fl. (alla M) och Peter Öberg (L),

bilaga 1.

Ersättaryttrande gjordes av Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) som hänvisade till det särskilda uttalandet av Lars Jilmstad m.fl. (alla M) och Peter Öberg (L).

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak bakom utbildningsnämndens förslag till nya riktlinjer men har invändningar mot förslaget att hänsyn ska tas till närhet till hemmet vid beslut om barnomsorgsplats på obekvämt arbetstid. För att det ska vara möjligt att erbjuda en bra omsorg på obekvämt arbetstid krävs att flera förutsättningar uppfylls. Närhetsprincipen – som föreslås av utbildningsnämnden men som inte finns med i utbildningsförvaltningens ursprungliga förslag – överensstämmer inte med kravet att stadsdelsnämnderna ska skapa gemensamma verksamheter på strategiska platser för att underlätta planering och bemanning. En annan viktig förutsättning är att lokalen är lämplig för övernattningsbehov om behov finns. Förvaltningen menar därför att vårdnadshavarens möjlighet att välja förskola för insatsen omsorg på obekvämt arbetstid bör vara begränsad.

Barnens bästa måste vara i fokus när nämnder och förvaltningar planerar för insatsen omsorg på obekvämt arbetstid. Farsta har en utsedd förskola som tar emot barn på obekvämt arbetstid. För att omsorgsbarnen ska känna sig trygga i en välbekant miljö och möta samma barn och personal på kvällstid ställer förvaltningen kravet att barnen ska gå dagtid på samma förskola för att insatsen ska kunna beviljas.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen samt att beslutet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Abit Dundar m.fl. (L) och Lars Svärd m.fl. (alla M), *bilaga 1.*

Ersättaryttrande gjordes av Hans Tjernström (C) som hänvisade till reservationen av Abit Dundar m.fl. (L) och Lars Svärd m.fl. (alla M).

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktiges beslut om ny ersättningsmodell innebär att omsorg på obekväm arbetstid i första hand ges i befintliga verksamhetslokaler och med en grundbemanning på minst två personal. Därmed säkerställs att verksamheten blir trygg och säker för såväl barn som medarbetare. Positivt är att stadsdelsnämnden kompenseras ekonomiskt för bemanningen.

Det är den stadsdelsnämnd i vilken barnet är folkbokfört som ansvarar för att placera barnet i verksamheten.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har inom sin förskoleverksamhet en avdelning på förskola med möjlighet till omsorg på obekväm arbetstid och har därmed praktisk erfarenhet av hur det kan fungera. Stadsdelsnämnden kan också svara upp för sin del av ansvaret för att erbjuda barnomsorg på obekväm arbetstid fram till klockan 22.30 på kvällar och helger.

Förslaget till reviderade riktlinjer är väl genomarbetat och anpassat till den nya organisationen och dess uppdrag. Utredarna har varit lyhörda för de synpunkter som framförts av verksamheterna.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Bo Arkelsten m.fl. (alla M) och Helen Jäderlund Eckardt (L), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Carina Franke (KD) och Bertil Pelland (C) som hänvisade till reservationen av Bo Arkelsten m.fl. (alla M) och Helen Jäderlund Eckardt (L).

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till förslaget om revidering av riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid. Förslaget bidrar till en ökad likvärdighet i hanteringen och bedömningen av barnomsorg på bekväm arbetstid inom staden.

Alla barn har rätt till en trygg omsorg och beslut om barnomsorg på obekväm

arbetstid måste alltid utgå från barnets bästa. Förvaltningen anser därför att barnomsorg på obekvämt arbetstid ska erbjudas i befintliga och ändamålsenliga lokaler nära kommunikationer och med utbildad personal.

I Hässelby-Vällingby stadsdelsområde erbjuds barnomsorg på obekvämt arbetstid i en förskola i Hässelby gård. Den ligger centralt och är nära till buss och tunnelbana. I dagsläget har totalt 11 barn barnomsorg på obekvämt arbetstid. Förvaltningen bedömer att det i nuläget inte finns ett behov av att utöka verksamheten till fler förskolor i stadsdelsområdet.

Förvaltningen är i huvudsak positiv till utbildningsnämndens kompletteringar 2.5 och 4.10. Den senare punkten, om att barnomsorg på obekvämt arbetstid ska vara belägen *så nära hemmet som möjligt*, kan innebära ekonomiska konsekvenser för stadsdelsnämnden eftersom en utökning av verksamheten kräver fler lokaler och mer personal.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Lars Lundqvist m.fl. (alla L), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Kristin Jacobsson (C) och Emil Öberg (KD) som hänvisade till reservationen från Lars Lundqvist m.fl. (alla L).

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det alltid är barnets bästa som måste komma i första hand. När det gäller barnomsorg på obekvämt arbetstid kan det innebära en stor omställning för barnet ifråga. I vissa fall kan det därför vara nödvändigt att beslut tas om att omsorgen måste ske i hemmet.

Ett antal konkreta förslag från utbildningsnämndens remiss, som skiljer sig mot dagens riktlinjer, tas upp i detta remissvar. Det gäller till exempel den grundbemanning på minst två personer som enligt stadens ersättningsmodell ska finnas vid omsorg på obekvämt arbetstid. Eventuella avsteg från grundbemanningen kan göras för de barn som beviljas omsorg på obekvämt arbetstid i hemmet.

Förvaltningen är positiv till att det är minst två personal som ska finnas på plats dels ur ett säkerhetsperspektiv och dels ur ett arbetsmiljöperspektiv.

Utbildningsnämnden kommer att vara ansvarig för att utreda och besluta om

omsorg på obekvämt arbetstid oavsett i vilken verksamhet barnet är inskrivet. Förvaltningen anser att det är ett viktigt ställningstagande eftersom det ger en likvärdig bedömning av behovet av omsorg oavsett i vilken förskola man är inskriven i, kommunal eller fristående.

Det är den stadsdelsnämnd i vilken barnet är folkbokfört som ansvarar för att placera barnet i verksamhet. Förvaltningen anser att det är naturligt att det är stadsdelsnämndens ansvar att genomföra placeringar eftersom nämnden har bäst förutsättningar att göra detta.

Den nya punkten 4.10 som redovisas i protokollsutdraget från utbildningsnämndens möte 2017-04-06 lyder: "Vid handläggningen av plats för barnomsorg på obekvämt arbetstid ska hänsyn tas till att platsen ska vara belägen så nära hemmet som möjligt om inte andra önskemål finns från vårdnadshavaren/vårdnadshavarna."

Denna komplettering av riktlinjerna kan innebära att omsorg ska bedrivas på flera platser inom stadsdelsområdet. Det i sin tur kan medföra ekonomiska konsekvenser bl.a. i form av ökad bemanning. Det är därför önskvärt att formuleringen "så nära hemmet som möjligt" tydliggörs i riktlinjerna.

Om vårdnadshavare önskar placering dagtid på den förskola där de har sin omsorg på obekvämt arbetstid kan avsteg från turordningen göras vid placering enligt gällande regler för intagning av plats. Förvaltningen är även positiv till denna möjlighet eftersom det kan påverka barnets trygghet med flera förskoleplaceringar.

Föräldraavgiften för barn i omsorg på obekvämt arbetstid utgår från samma avgiftsnivåer som maxtaxa för heltid i förskoleverksamheten. Detta gäller oavsett hur många timmar barnet går i omsorg på obekvämt arbetstid. Oavsett omfattning av omsorgen utgår heltidsavgift. Avgiften för omsorg på obekvämt arbetstid omfattas av syskonrabatt enligt maxtaxan.

Förvaltningen är positiv till att maxtaxan även gäller omsorg på obekvämt arbetstid. Eftersom det är en kostnadskrävande omsorg är förvaltningen även positiv till att det är heltidsavgift som utgår oavsett omfattning.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Petra Gardos Ek m.fl. (alla M) och Olov Lindquist (L), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Susanne Wicklund (C) och Annette Hultåker (KD) som hänvisade till reservationen från Petra Gardos Ek m.fl. (alla M) och Olov Lindquist (L).

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till förslaget om revidering av riktlinjer för barnomsorg på obekvämt arbetstid. Förvaltningen anser bland annat att förslaget bidrar till en ökad likvärdig hantering av denna typ av omsorg inom staden. I förslaget anges att det åligger stadsdelsnämnden att ombesörja verksamhet som kan ta emot barn på obekvämt arbetstid. Detta kan komma att innebära ökade kostnader för nämnden. Stadsdelsförvaltningen har en dialog med utbildningsförvaltningen och andra intilliggande stadsdelsförvaltningar kring hur samverkan kan ske. Stadsdelsförvaltningen har påbörjat en granskning gällande vilken av förskoleverksamhetens lokaler som kan vara bäst lämpad för denna typ av verksamhet.

Alla barn har rätt till en trygg omsorg och beslut om barnomsorg på obekvämt arbetstid måste alltid utgå från barnets bästa. Genom att erbjuda omsorg i befintliga verksamhetsanpassade lokaler med en bemanning som har kompetens för uppdraget, anser förvaltningen att detta uppnås.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 juni 2017 att remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Amela de la Cruz (L), *bilaga 1*.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser i huvudsak positivt på förslaget till reviderade riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid och anser att de bidrar till ökad likvärdighet. Förvaltningen menar att en central handläggning av omsorgen är en avgörande faktor för likvärdigheten.

Förvaltningen delar också uppfattningen att omsorgen i första hand ska erbjudas i befintliga pedagogiska verksamheter. Att endast använda befintliga och för ändamålet anpassade lokaler är en grundläggande förutsättning för nämnderna att kunna ta ett fullt arbetsgivar- och verksamhetsansvar enligt gällande lagstiftningar.

Enligt de nya riktlinjerna ansvarar föräldrarna för att barnet kommer till och från verksamheten om omsorgsbehovet ligger utanför stadens ramöppettider, 06.30 -18:30. Ligger omsorgsbehovet i direkt anslutning till dessa tider är det verksamhetsanordnaren som ansvarar för att barnet kommer till, respektive från, verksamheten till ordinarie förskola. Riktlinjerna uppmanar också nämnderna att samarbeta om verksamheterna för att nyttja resurser på ett effektivt sätt.

Förvaltningen ser en risk i att dessa transporter kan bli omfattande och tidskrävande för verksamhetsanordnaren då barnen kan komma att vara geografiskt spridda. Ett sätt att undvika detta är att erbjuda familjerna plats på den förskola som har omsorg på obekvämt arbetstid. Med hänsyn till familjernas behov är det dock tänkbart att få familjer permanent vill byta till en förskola i ett annat stadsdelsområde eller stadsdel som medför längre dagliga restider vid hämtning och lämning.

För verksamheten riskerar detta att bli problematiskt för personalplanering och organisation när flera barn ska överlämnas till ordinarie verksamheter i olika stadsdelsområden eller stadsdelar. För de barn som berörs av förslaget innebär det också att de under vistelsen på förskolan kan behöva byta förskolemiljö, från verksamheten på obekvämt arbetstid till ordinarie verksamhet.

Förvaltningen menar därför att det lämpligaste, både utifrån barn-, familj-, och verksamhetsperspektiv, är att varje stadsdelsnämnd anpassar en befintlig förskola för omsorg på obekvämt arbetstid. Förvaltningen anser också att de familjer som beviljas omsorg på obekvämt arbetstid i första hand bör erbjudas placering på den förskola där omsorgen bedrivs. På så sätt kan även närhets- och valfrihetsprincip för familjerna bättre tillgodoses.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen samt att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Reservation anfördes av Kristina Lutz m.fl. (alla M) och Jessica Sjönell (L), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Jonathan Lindgren (KD) som hänvisade till reservationen från Kristina Lutz m.fl. (alla M) och Jessica Sjönell (L).

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i stort med förslaget till reviderade riktlinjer för barnomsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad.

Förvaltningen har för närvarande fem barn som har behov av omsorg. Förvaltningen köper tjänsten av en fristående aktör som har sin förskola på Skarpnäcksfältet, förskolan Lilla Fågel Grön.

Utbildningsförvaltningen har sju skolbarn i stadsdelsområdet som har omsorg på obekvämt arbetstid, sex barn i verksamhetslokal och ett barn i hemmet.

Förvaltningen delar synen med att nämnderna ska sträva efter att skapa

gemensamma verksamheter på strategiska platser i staden för att underlätta planering och bemanning. Ersättningsmodellen utgår från hur många timmar barnet har behov av omsorg. Verksamheten kan drivas om det finns tillräckligt med barn och omsorgen är någorlunda stor i antal timmar. Därför behövs verksamheter/lokaler i staden på en strategisk plats för att få en viss volym.

En verksamhet som har omsorg på obekvämt arbetstid bör ta hänsyn till barnens åldrar. Äldre skolbarn har inte samma intressen/behov som barn i de yngre åldrarna 1-3 år.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att godkänna förvaltningens förslag till svar på remissen samt att omedelbart justera beslutet.

Reservation anfördes av Elisabeth Johnson m.fl. (alla M) och Zazan Sanli m.fl. (alla L), *bilaga 1*.

Ersätтарыtrande gjordes av Anton Roos (KD) och Erik Sihlberg (C) som hänvisade till reservationen från Elisabeth Johnson m.fl. (alla M) och Zazan Sanli m.fl. (alla L).

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser överlag positivt på de reviderade riktlinjerna då de kommer skapa en likvärdighet i staden gällande bedömningen av omsorg på obekvämt arbetstid.

I föreslagna riktlinjer står att verksamhetsanordnaren av omsorg på obekvämt arbetstid ansvarar för att ta barnet till eller från förskolan/fritidshemmet om behovet av omsorg på obekvämt arbetstid sker i direkt anslutning till öppning eller stängning på förskola/fritidshem. Förvaltningen anser att det skulle innebära ökade kostnader eftersom riktlinjen kräver en samordning som behöver organiseras mellan ansvariga huvudmän.

Förvaltningen anser istället att den huvudman som har ansvar för barnet under dagtid även är den som ska ta barnet till och från förskolan/fritidshemmet i de fall barnet är i behov av barnomsorg på obekvämt arbetstid i direkt anslutning till öppning eller stängning av ordinarie verksamhet.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen angående reviderade riktlinjer för barnomsorg på obekvämt arbetstid i Stockholm stad samt att omedelbart justera beslutet.

Reservation anfördes av Bengt Porseby (L), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att riktlinjerna revideras då de kommer att skapa en likvärdighet i staden gällande bedömningen av omsorg på obekvämt arbetstid.

Förvaltningen ser dock svårigheter med ”att platsen ska vara belägen så nära hemmet som möjligt”. Behovet av barnomsorg på obekvämt arbetstid kan variera mycket under året. Det innebär svårigheter att möta vårdnadshavarnas olika behov av närhet. Vi ser fördelar med en bestämd verksamhetslokal strategiskt placerad nära kommunikationer. Det skapar även förutsättningar för en verksamhet av god kvalitet.

Förvaltningen anser att det är viktigt att nämnderna utvecklar samarbetet över stadsdelsgränserna och mellan skolformerna för att möta omsorgsbehovet.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Anne-Lie Elfven (L) och Christoffer Järkeborn m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Anders Göransson m.fl. (alla S), Anna-Klara Müntzing m.fl. (MP) och Birgitta Sevefjord (V), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Fredrik Lindstål (C) och Leif Kroon (KD) som hänvisade till reservationen från Anne-Lie Elfven (L) och Christoffer Järkeborn m.fl. (alla M).

Ersätтарыttrande gjordes av Djuna Jangmyr (Fi) som hänvisade till det särskilda uttalandet från Anders Göransson m.fl. (alla S), Anna-Klara Müntzing m.fl. (MP) och Birgitta Sevefjord (V).

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är till största del positiv till de reviderade riktlinjerna.

Förslaget till reviderade riktlinjer innehåller förtydliganden gällande utbildningsnämndens ansvar för hanteringen av ansökningar och bedömning av ansökningar oavsett om barnet går i kommunal eller fristående förskola. Stadsdelsnämnderna ansvarar för att placera och tillhandahålla omsorg på obekvämt arbetstid för förskolebarn. De kommunala förskolorna i stadsdelsområdet har i dagsläget ett barn som beviljats omsorg på obekvämt arbetstid.

I förslaget har förvaltningen möjlighet att göra avsteg från turordningen enligt gällande regler för intagning till förskolan om vårdnadshavarna önskar placering dagtid på den förskola där omsorg på obekvämt arbetstid tillhandahålls. Förvaltningen anser att det gynnar barnen då det blir kontinuitet för dem om de är på en och samma förskola. Förvaltningen vill lyfta fram att alla beslut som rör barn ska ske med utgångspunkt från barnets bästa.

Nämnderna ska enligt de reviderade riktlinjerna sträva efter att skapa gemensamma verksamheter på strategiska platser i staden för att underlätta planering och bemanning. Vidare ska det vid handläggningen tas hänsyn till att platsen ska vara belägen så nära hemmet som möjligt om inte andra önskemål finns från vårdnadshavaren/vårdnadshavaren. Förvaltningen anser att det blir otydligt om vad som ska prioriteras vid utformandet av verksamheter för barn på obekvämt arbetstid.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att överlämna tjänsteutlåtandet som svar på remissen samt att omedelbart justera beslutet.

Reservation anfördes av Anna Engelbert (L) och Evy Kjellberg (C), *bilaga 1*.

Älvsjö stadsdelsnämnds tjänsteutlåtande daterat den 24 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i förslaget till reviderade riktlinjer för barnomsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad med den ändring som föreslås av utbildningsnämnden gällande punkt 2.5 och den nya punkten 4.10.

Förvaltningen har därutöver inget att tillägga och föreslår därmed att

stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att godkänna förslaget till reviderade riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad samt att omedelbart justera beslutet.

Reservation anfördes av Therese Carlborg m.fl. (alla M) och Mats Hasselgren (L), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Steven Crosson (KD) som hänvisade till reservationen från Moderaterna och Liberalerna.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har tagit del av remissen Reviderade riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad.

Förvaltningen stödjer förslaget till reviderade riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid i Stockholms stad och vill särskilt lyfta följande punkter.

Förvaltningen stödjer ändringen i lydelsen för punkt 2.5. Förvaltningen instämmer i att utgångspunkten vid gemensam vårdnad är ett gemensamt ansvar för barnet. Förvaltningen stöder förslaget att i de fall vårdnadshavaren/vårdnadshavarna inte kan ge omsorg om barnet/barnen behöver den sökande undersöka möjligheten att få hjälp av annan släkting.

När det gäller en ny punkt 4.10 som föreslås läggas till i riktlinjerna vill förvaltningen framhålla vikten av att förtydliga innehållet i lydelsen. Det är angeläget att definiera vad som avses med att ”vid handläggningen av plats för barnomsorg på obekvämt arbetstid ska hänsyn tas till att platsen ska vara belägen så nära hemmet som möjligt om inte andra önskemål finns från vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna”. Avser ”så nära hemmet som möjligt” en fysisk plats nära hemmet, en plats inom stadsdelsnämndsområdet, en plats i en närliggande stadsdel eller utesluter lydelsen samarbetet med andra närliggande stadsdelar? Om lydelsen avser en fysisk plats nära hemmet kan detta förväntas få ekonomiska konsekvenser.

I dagsläget finns inom stadsdelsnämndsområdet ett barn som har barnomsorg på obekvämt arbetstid. Denna omsorg bedrivs i närheten av hemmet på en centralt belägen förskola nära kollektivtrafik. Om revideringen av riktlinjerna innebär att varje barn som har barnomsorg på obekvämt arbetstid på kvällar, nätter och helger ska erbjudas omsorg så nära hemmet som möjligt medför detta utmaningar vid placering och tillhandahållande av omsorg. Om placering ska ske så nära hemmet som möjligt för

varje barn kan detta innebära att omsorg på obekvämt arbetstid bedrivs i flera lokaler inom en och samma stadsdelsnämndsområde. Detta i sin tur medför behov av ökad bemanning.

Avslutningsvis vill förvaltningen framhålla vikten av en trygg omsorg för alla barn. Genom att omsorg på obekvämt arbetstid på kvällar, nätter och helger bedrivs i för ändamålet anpassade lokaler och med personal som har rätt kompetens för uppdraget kan man uppnå kontinuitet och ekonomisk bärighet i verksamheten, och därigenom trygghet för varje barn.

Kommunal

Kommunals yttrande daterat den 30 juni 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunal är i huvudsak positiv till förslaget om Reviderade riktlinjer för barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Vi har medlemmar som har arbetstid dygnet runt inom vård och omsorg, räddningstjänst, kollektivtrafik mm. Vi organiserar också barnskötare inom förskola och fritidshem.

Vi vill framföra vikten av att lokalerna är ändamålsenliga för verksamheten och att det minst är två personal varav minst en är utbildad barnskötare, vi anser att det är en fördel om verksamheten bedrivs på befintliga förskolor eller fritidshem.

Läraryrket Stockholm

Läraryrket Stockholms yttrande daterat den 30 juni 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Läraryrket Stockholm väljer att inte ta ställning i sakfrågan kring nya riktlinjer för barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Som yrkesförbund för lärare såsom lärare i förskolan och lärare i fritidshem/fritidspedagoger vill vi säkerställa att deras kompetens används när pedagogisk verksamhet bedrivs. Särskilt i en stad med lärarbrist. Naturligtvis kan vi som facklig organisation inte hindra någon för att verka inom denna verksamhet men då ska dessa medarbetare ha de förutsättningar och villkor som krävs för att kunna

bedriva ett gott arbete. Vi anser till exempel att ensamarbete aldrig är av godo.

SEFIF

SEFIF:s yttrande daterat den 28 juli 2017 har i huvudsak följande lydelse.

SEFIF tillstyrker utbildningsförvaltningens förslag men vi önskar understryka följande i frågan om barnets respektive vårdnadshavares behov:

Flera av våra medlemmar har framfört vårdnadshavares behov av trygg barnomsorg utöver den ramtid som finns i staden; dvs före 06.30 och efter 18.30, detta behov har ökat till viss del efter att beslut om utökad vistelsetid togs före årsskiftet.

Vår erfarenhet visar dock att vårdnadshavare idag hellre väljer att lösa omsorgsbehovet på annat sätt än att nyttja ”nattis” då de vill undvika flera/olika barn med flera/olika vuxna.

Med tanke på huvudmans ansvar att säkerställa en trygg och säker miljö, utifrån barns bästa, men inte att förglömma; arbetsmiljöansvaret för med ansvarsfrågan och fokus på de organisatoriska och psykosociala aspekterna huvudman har att beakta, anser vi att barnomsorg utanför ramtiden alltid måste ske utifrån varje **barns** enskilda behov – som vi anser skall prioriteras. En grundlig barnkonsekvensanalys för varje enskilt fall är därmed nödvändig.

Reservationer m.m.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Lotta Edholm m.fl. (alla L) och John Kåberg (C) enligt följande.

Att utbildningsförvaltningens förslag till beslut bifalls delvis.

Att därutöver anføres följande:

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Barnets trygghet måste stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen 2015, som innebar att även barnomsorg på obekvämt arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett rätt stort ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet i stället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga, trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis är det svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Hanna Wistrand (L) och Jan Tigerström m.fl. (alla M) enligt följande.

Att som svar på remissen anföras följande.

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Barnets trygghet måste stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen 2015, som innebar att även barnomsorg på obekvämt arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett stort ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet i stället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga och trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis har

vi svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand. Hos oss i Bromma är det 6 st barn som tidigare fått nattis.

Att denna 'reform' ska träda i kraft redan i augusti är mycket oroande då organisationen och ersättningsmodellerna ännu är oklara. Detta 'institutionsprojekt' riskerar inte endast att bli ett stort bakslag för barnen i behov av nattis i Bromma, utan även ekonomiskt.

Ersättningsutredning gjordes av Ylva Skoogberg (C) och Kerstin Rossipal (KD) enligt följande.

Att som svar på remissen anföra följande.

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Barnets trygghet måste stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen 2015, som innebar att även barnomsorg på obekvämt arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett stort ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet i stället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga och trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis har vi svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand. Hos oss i Bromma är det 6 st barn som tidigare fått nattis.

Att denna förändring träder i kraft redan i augusti är mycket oroande då organisationen och ersättningsmodellerna ännu är oklara. Detta må visserligen förenkla förvaltningen av barnomsorgen i staden men omorganiseringen innebär, enligt vår mening, bristande barnperspektiv.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Gustav Johansson m.fl. (alla M) och Peter Backlund (L) enligt följande.

Vi Allianspartier har en annan syn på hur barnomsorg på obekvämt arbetstid ska bedrivas. Vi menar att en större valfrihet ska finnas och vänder oss mot resonemanget att barnomsorg på obekvämt arbetstid som princip alltid ska bedrivas i befintliga verksamhetslokaler. Det bör enligt vår mening i större utsträckning vara fullt möjligt för föräldrar att låta barnen vara kvar i hemmet och istället låta personal röra sig i stadsdelen. Vår stadsdel är dessutom stor och utspridd med ibland bristande kommunikationer. Det sunda förnuftet säger att en större flexibilitet borde råda, och vi

anser att riktlinjerna borde utformas annorlunda, dvs utifrån de behov från föräldrar som faktiskt finns.

Farsta stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Lars Jilmstad m.fl. (alla M) och Peter Öberg (L) enligt följande.

Allianspartierna har en annan syn på hur barnomsorg på obekvämt arbetstid ska bedrivas. Större valfrihet ska finnas och barnomsorg på obekvämt arbetstid ska i möjligaste mån bedrivas i barnens hem. Personalen och inte barnen ska röra sig i stadsdelen. Därför borde riktlinjerna ha utformats annorlunda, dvs utifrån föräldrarnas faktiska behov.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga, trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis är det svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Abit Dundar m.fl. (alla L) och Lars Svärd m.fl. (alla M) enligt följande.

Att som svar på remissen anföra följande.

Vi har en annan syn på hur barnomsorg på obekvämt arbetstid ska bedrivas. Större valfrihet ska finnas och barnomsorg på obekvämt arbetstid ska i möjligaste mån bedrivas i barnens hem. Personalen och inte barnen ska röra sig i stadsdelen. Därför borde riktlinjerna ha utformats annorlunda, d.v.s. utifrån föräldrarnas faktiska behov.

Barnets trygghet måste stå i fokus.

Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis är det svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Bo Arkelsten m.fl. (alla M) och Helen Jäderlund Eckardt (L) enligt följande.

Alliansens förslag som svar på remissen:

1. Att delvis bifalla förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Samt därutöver anföra:

Allianspartierna har en annan syn på hur barnomsorg på obekväm arbetstid ska bedrivas. Större valfrihet ska finnas och barnomsorg på obekväm arbetstid ska i möjligaste mån bedrivas i barnens hem. Personalen och inte barnen ska röra sig i stadsdelen. Därför borde riktlinjerna ha utformats annorlunda, vilket innebär utifrån föräldrarnas faktiska behov och i barnens hemmiljö.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Lars Lundqvist m.fl. (alla L) enligt följande.

Att som svar på remissen anföra följande.

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Barnets trygghet måste stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen 2015, som innebar att även barnomsorg på obekväm arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett rätt stort ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet i stället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga, trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis är det svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Petra Gardos Ek m.fl. (alla M) och Olov Lindquist (L) enligt följande.

Allianspartierna har en annan syn på hur barnomsorg på obekväm arbetstid ska bedrivas. Större valfrihet ska finnas och barnomsorg på obekväm arbetstid ska i möjligaste mån bedrivas i barnens hem. Personalen och inte barnen ska röra sig i stadsdelen. Därför borde riktlinjerna ha utformats annorlunda, d.v.s. utifrån föräldrarnas faktiska behov

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Barnets trygghet måste stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen, som innebar att även barnomsorg på obekväm arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett rätt stort

ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet i stället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga, trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis är det svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Amela de la Cruz (L) enligt följande.

Att som svar på remissen anföra följande:

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Barnets trygghet måste stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen 2015, som innebar att även barnomsorg på obekvämt arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett rätt stort ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet i stället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga, trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis är det svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Kristina Lutz m.fl. (alla M) och Jessica Sjönell (L) enligt följande.

Att som svar på remissen anföra följande.

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Barnets trygghet måste stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen 2015, som innebar att även barnomsorg på obekvämt arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett rätt stort ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet i stället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga, trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar

med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis är det svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Elisabeth Johnson m.fl. (alla M) och Zazan Sanli m.fl. (alla L) enligt följande.

Att som svar på remissen anföra följande.

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Barnets trygghet måste stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen 2015, som innebar att även barnomsorg på obekväm arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett rätt stort ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet i stället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga, trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Bengt Porseby (L) enligt följande.

Att som svar på remissen anföra följande.

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Barnets trygghet måste stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen 2015, som innebar att även barnomsorg på obekväm arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett rätt stort ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet i stället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga, trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis är det svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Anne-Lie Elfvén (L) och Christoffer Järkeborn m.fl. (alla M) enligt följande.

Att som svar på remissen anför följande.

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Barnets trygghet måste stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen 2015, som innebar att även barnomsorg på obekvämt arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett rätt stort ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet i stället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga, trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis är det svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand.

Särskilt uttalande gjordes av Anders Göransson m.fl. (alla S), Anna-Klara Müntzing m.fl. (alla MP) och Birgitta Sevefjord (V) enligt följande.

Barnomsorg på kvällar och nätter är en viktig del av välfärden och en viktig del av välfärdens uppdrag – att kunna kombinera yrkesliv med att vara förälder. För de föräldrar som jobbar inom välfärden eller inom handeln kan barnomsorg på OB-tid vara det som möjliggör heltidsarbete.

Det är också en fråga som vi drivit lokalt. Därför är det bra att staden tar ett övergripande och mer strukturerat ansvar för frågan om barnomsorg på obekvämt arbetstid. Vi är övertygade om att detta kommer leda till förbättrade möjligheter både för barn och föräldrar.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Anna Engelbert (L) och Evy Kjellberg (C) enligt följande.

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Barnets trygghet måste stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen 2015, som innebar att även barnomsorg på obekvämt arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. För många av dessa är det ett rätt stort ingrepp i barnets och familjens rutiner att barnet i stället regelbundet ska sova på nattis istället för i hemmet.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga, trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa omsorgen på annat sätt än via nattis är det svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Therese Carlborg m.fl. (alla M) och Mats Hasselgren (L) enligt följande.

Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut samt

Att därutöver anför följande:

Vi har tidigare framfört det stora behov som finns av en trygg barnomsorg i de fall den ges på kvällar och nätter. Det ger fler föräldrar möjlighet att arbeta.

När det kommer till barnomsorg ska alltid barnets trygghet stå i fokus. Vi avstyrkte därmed förändringen 2015, som innebar att även barnomsorg på obekväma arbetstid och på nätter i första hand skulle genomföras i lokaler för ändamålet och inte i barnets hemmiljö, något som de allra flesta tidigare hade valt. Att se över möjligheten till en flexibel lösning där så väl mor- och farföräldrar som andra personer i barnets närmiljö menar vi skulle fortsatt bidra till såväl att fler jobb skapas, som en mer flexibel omsorg.

Nu tas ytterligare ett steg ifrån den småskaliga, trygga omsorg som barn är i behov av på kvällar och nätter. Med förslaget att minst två medarbetare ska finnas på plats hela tiden styr man mot mer storskalig omsorg med många barn i samma verksamhet. Det är inte att utgå från barnets behov. Och med tanke på att de allra flesta föräldrar med detta behov väljer att lösa om sorgen på annat sätt än via nattis är det svårt att se varför kommunen inte skulle ha råd att se till barnens behov i första hand.